

reld van het liberalisme, het socialisme en het R.K. solidarisme kort samenvatten. Wat het liberalisme betreft kenmerkt zich dit niet door zulk een exclusief individualisme, dat het alle gemeenschap zou afwijzen, het staat integendeel zowel in zijn politieke als in zijn economische verschijning een bepaalde wijze van gemeenschapsvorming voor. Dat het dit doet kan originair blijken uit de leus der Franse Revolutie, uit welke revolutie het liberalisme voortkwam, in welke leus o.a. ook de broederschapgedachte nadrukkelijk wordt gepredikt. Het spreekt ook tot ons uit bepaalde geschriften en wetgevende handelingen uit deze en de voorgaande eeuw, die onder invloed van het liberalisme tot stand kwamen. Het sterk op de voorgrond plaatsen van de vrijheidsgedachte naast de gemeenschapsgedachte leidt bij dit liberalisme evenwel tot een individualistisch getint gemeenschapsidealisme. Waar het zich in de periode dat het aan de macht was geplaatst zag voor het probleem van de maatschappelijke instabiliteit als uitvloeisel of althans als begeleidend verschijnsel van de geweldige, industriële en technische ontwikkeling die met het begin van de vorige eeuw een aanvang nam, daar wist het tot het herstel van het geschikte maatschappelijke evenwicht en tot bestrijding van de sociale ellende bij grote bevolkingsgroepen niets anders te doen dan te volharden bij zijn geloof in de menselijke rede, die alleen maar door de lange, naar men oordeelde reeds miljoenen jaren aan de gang zijnde, natuurlijke evolutionaire processen te vervolgen en denkend te vervolmaken zou kunnen komen tot verheffing van het maatschappelijk levenspeil en tot ontsluiting van een gelukkiger toekomst voor alle mensen. Voor de bereiking van dat gemeenschapsideaal dienden in toegewijde, humane plichtsbetrachting en krachtsontwikkeling alle krachten te worden ingespannen. De steun of de basis van godsdienstige normen kunnen noch behoeven daarbij als allen bindend te worden aanvaard, daar de mens aan zijn redelijk inzicht in deze genoeg heeft.

Wat dit laatste betreft stemt het liberalisme overeen met de socialistische stromingen, zowel met de extreem linkse, de communistische, als met de reform socialistische en de personalistisch socialistische bewegingen, die aan de godsdienst geen beslissende, hoogstens een niet bindend adviserende functie toekennen. Het Communisme, dat in zijn naam de commune, de gemeenschap, nadrukkelijk als hoofddoel op de voorgrond plaatst, streeft langs uitgesproken revolutionaire weg naar de volledige socialisatie van de samenleving en van de productiemiddelen, waarvan deze zich bedient. Zo wil het komen tot één groot arbeidsleger, waar arbeid de enige waardemeter is, één grote wereldgemeenschap, waarbij alles en allen volledig geïncorporeerd zijn in de totalitaire wereldstaat. Dit streven houdt in één massale collectivisering van mens en mensheid, waar het allerminst voor nationale grenzen halt wil houden en ideologisch ook niet kan houden. De enkele mens gaat hier volledig op of beter gezegd onder in de gemeenschap. Het is tegen deze laatste gevolgen van dit extreme socialisme, dat het Personalistisch Socialisme zich te weer stelt.

Ook dat Personalistisch Socialisme streeft naar een socialistische maatschappij niet minder dan het Communisme. Het volgt daarbij evenwel andere wegen. Zo wil het daarbij de menselijke persoonlijkheid haar waarde doen behouden. Het lichtende doelwit van de socialistische maatschappij wil het dan voorts strijdend langs de weg der gestadige ontwikkelingen, die in het proces der maatschappelijke evolutie volgens dit Socialisme onvermijdelijk op moeten volgen, trachten te bereiken. Terwijl het zijn uiteindelijke doel scherp voor ogen houdt, aanvaardt het iedere fase in dit proces, ook als men het doel er niet direct uitgesproken in kan herkennen, mits het maar een etappe is op de weg naar het definitieve doel: de socialisatie. Zo moet het dan ook worden gezien, dat het thans meegaat en meedoet met hen, die voorstanders zijn van de orderingsgedachte, zowel in de kringen der Protestants Christelijke als der Rooms Katholieke sociale actie. Ordening van het bedrijfsleven is voor dit Socialisme geen doel, het is middel, voorbereidend middel, dat door zijn centraliserende, samenvoegende werking, de financiële socialisatie helpt voorbereiden en als zodanig dus aanvaardbaar is. Doel is en blijft de socialistische maatschappij met een volledig gesocialiseerd bedrijfsleven. Want dit staat voor het Socialisme vast, de Ordening biedt de oplossing der moeilijkheden niet. Wat nu door ordening gevormd wordt vraagt straks ideologisch en praktisch om zijn sluitstuk, zodat wat nu geordend wordt straks kan gaan fungeren als onderdeel in decentralisatie van de centrale Staat, die alles omvat en de topleiding in handen heeft.

Wij zullen ons door hetgeen wij vandaag uit de mond van aanhangers van dit Personalistisch Socialisme horen over hun waardering van de ordening niet laten misleiden, zodat wij niet meer in rekening zouden brengen de werkelijke doelstellingen. Wanneer wij b.v. lezen in het Rapport van de Plancommissie van de P.v.d.A. dat men kiest voor een stelsel „waarbij naast de publieke sector een belangrijke particuliere sector zal blijven bestaan“ („De weg naar de vrijheid“, blz. 36) dan klinkt dit voor wie het collectivisme vreest nogal geruststellend in de oren, doch

het komt maar op de gedachte bestaanswijze van die zogenaamde particuliere sector aan. Wanneer men dan de door de schrijvers van dit Rapport gegeven wenk opvolgt en nagaat wat door hen in het hoofdstuk over „Productieve verhoudingen“ over die beoogde bestaanswijze wordt ten beste gegeven, dan blijkt dat in de plaats van de ondernemer als bezitter of als beheerder namens bezitter(s) van de productiemiddelen komt de productiemiddelen komt de „ondernemer-bedrijfsleider“ van de wat de handelingsbevoegdheid betreft, gesocialiseerde onderneming (a.v. blz. 75). De vergemeenschappelijking van de ondernemingen, waarvan zowel de Protestants Christelijke, als de Rooms Katholieke, in eensgezindheid met de Socialistische samenwerkende, vakbondbestuurders hart en mond vol hebben voert hier, geheel passend in het socialistische tijds- en werkschema tot de socialisatie van de ondernemingen, van de bedrijfstakken, straks van het gehele maatschappelijke leven. Zij het ook, dat men dit beeld van de socialisatie ons in fragmenten, in gedecentraliseerde vorm, die een schijn van particuliere zelfstandigheid poogt op te houden, voor ogen stelt.

Het samengaan van het Personalistische Socialisme, dat socialisatie nastreeft en de andere politieke stromingen als A.R., C.H. en R.K., of om in de sociale sfeer te blijven van de in de Bedrijfsunie verenigde Vakbeweging van C.N.V., K.A.B. en N.V.V. wordt er bij dit alles des te merkwaardiger en des te riskanter om. Het lijkt o.i. geen twijfel of ongewild doen de bondgenoten van het Socialisme dienst als wegbereiders naar de socialistische maatschappij.

P. GROEN.

KERKNIEUWS

Beroepen te:
Oosterbeek en Wolfheze: F. van Dijk te Heerenveen.
Vollenhove-Cadoelen, J. D. Houtman te Overschild.

Aangenomen naar:
Haulerwijk, Th. Hoff te Loenen a. d. Vecht.

Bedankt voor:
Mussel, P. Veldstra te Kantens.
Oldehoeve, E. Teunis te Monster.
Delft, D. Deddens te Wetsinge-Sauwerd.

— CANDIDAATS-EXAMEN. Geslaagd voor het candidaats-examen de heer J. R. Wiskerke, Valeriusstraat 1151 te Amsterdam.

— OOSTERBEEK. Het telefoonnummer van de scriba der Geref. Kerk, br J. Blokhuis, is, na de automatisering K 8307—2363.

— VROUWENPOLDER. Adres kerkeraad: ds G. Zomer, A 44, Vrouwenpolder. Tel. K 1189—292.

— DS J. VAN BRUGGEN TE ASSEN is in het Wilhelminaziekenhuis aldaar opgenomen voor een specialistische behandeling. Vermoedelijk voor drie weken. De behandelende geneesheer acht zijn ongesteldheid niet verontrustend en verwacht algeheel herstel.

— BEVESTIGING EN INTREDE DS J. v. d. SCHAFT TE OENKERK. Voor het eerst na de vrijmaking, nu ruim 7 jaren geleden, mocht de Geref. Kerk van Oenkerk Zondag j.l. een eigen Herder en Leraar van de Here ontvangen. In de morgen dienst vond de bevestiging plaats, in welke dienst voorging Ds Joh. de Wal van Ermelo. Deze had tot tekst gekozen Joh. 20:21 b. De gemeente werd gewezen op de betekenis van het ambt van de Woordbediening in de Kerk des Heren: 1. De oorsprong van dit ambt. Deze ligt niet in het apostoluaat zoals men tegenwoordig veelal beweert, maar uitsluitend en alleen in het soevereine welbehagen des Vaders, in de liefde Gods tot de wereld. 2. De waardigheid van dat ambt: de rechten van de Vader bedienen: zegen en vloek, vergeven en vonnissen. Niet plooiën of een compromis aanvaarden, geen mensenwoord boven of gelijkwaardig naast Gods Woord stellen, doch alleen erkennen het gezag van Christus. Met deze erkenning staat of valt de wettigheid van de kerkvergadering. Deze is alleen wettig als de ambtsbediening wettig is, dus als het Woord Gods getrouw bedienend wordt. 3. De heiligheid van dat ambt: het is heilig omdat het volstrekt enig is in zijn soort. Het staat uitsluitend onder het gezag van Christus, nooit onder dat van mensen. Er is ook geen andere verantwoordelijkheid verschuldigd aan Christus. Laat een ambtsdrager zich leiden door het woord van mensen dan wordt het een zaakje van mensen, zie maar de geschiedenis van de laatste jaren. Wie de wettige ambtsdragers van Christus verwerpt, verwerpt daarmee ook de Christus zelf, al beweert men nog zo hard het tegendeel.

In de avonddienst hield Ds J. v. d. Schaft zijn intredepredikatie naar aanleiding van Ef. 6:17—20. Thema: Neemt Gods Woord aan met aanhoudend gebed voor de spreker van dat Woord. 1. Het aannemen van Gods Woord: Als goede soldaten van Jezus Christus moeten we aannemen de helm der zaligheid en het zwaard des Geestes, dan alleen zullen wij zeker zijn van de overwinning. Deze wapenen zijn dringend nodig om te kunnen wederstaan de duivel en zijn bondgenoten: de godsdienstige wereld en ons eigen boze vlees. Neemt daarom uw Herder en Leraar aan, want hij brengt u dat Woord, die wapenen dus. 2. Het aanhoudend gebed voor de spreker van dat Woord: voornamelijk in aanhoudende smekingen, waakzaam zijnde, dus de vijanden in het vizier houdend, opdat geschonken worde vrijmoedigheid om zonder aanzien des persoons het Woord te bedienen, tot groei en bloei van de Kerk des Heren. Alleen in die weg is er sprake van de waarachtige eenheid: het blijven bij het Woord van God.

Na afloop van de dienst werd nog gesproken door br D. B. Elzinga namens de Geref. Kerk van Oenkerk en door Ds C. Trimp namens de classis Dolkum. De burgemeester van Tietjerksteradeel had bericht van verhinde-

ring gezonden, hetwelk werd voorgelezen. Ds J. v. d. Schaft dankte daarna de beide sprekers en bovendien zijn bevestigster, Ds Joh. de Wal, Tenslotte bracht hij nog een woord van dank aan de beide kerkvoogden van de Ned. Herv. Kerk (die het gebouw 's Zondags voor de Woordbediening beschikbaar stelt), welke deze dienst eveneens bijwoonden.

— NAAR CURAÇAO. De kerkeraad van Enschede heeft aan ds G. v. Dooren verlof verleend voor hulp aan Curaçao van - Nov. tot 1 April.

— VOORLICHTING AAN ONZE BLINDEN. Ruim een jaar geleden werd er een begin gemaakt met de verstrekking van kerkelijke lectuur in blindenschrift aan onze blinde broeders en zusters. Door dit werk kunnen onze braillelezende blinden beter dan tot dusver meeleven met de gang in ons kerkelijke leven. Artikelen uit de kerkelijke pers komen nu ook onder het bereik van onze blinden. Uit de kring onze blinden merken we meermalen, hoezeer door deze braillelectuurvoorziening op prijs wordt gesteld.

Het werk werd in zeer sobere vorm opgezet en meer persoonlijk verzorgd. Door de hulp, die vanuit de kerken aan dit werk werd verleend kon er langzamerhand enige uitbreiding aan worden gegeven en komt nu zeker ook het belangrijkste uit de kerkelijke lectuur onder de aandacht onze blinden. Zelf lezen en herlezen ze de stukken. Om het persoonlijk karakter weg te nemen is gezocht naar een organisatievorm voor deze tak van arbeid in onze Kerken. Deze vorm is gevonden in de oprichting van de Stichting „Bralectah“, welke oprichting op 31 Juli j.l. plaats vond te Kampen. Als bestuursleden der Stichting treden op de broeders: R. van Wijk te Amersfoort, Voorzitter; S. L. Pool te Zwolle, Secretaris-Penningmeester; A. A. Basoudi te Apeldoorn, Algemeen Adjunct.

Het werk ten behoeve van onze blinden, dat sober begonnen, door de steun vanuit onze kerken, langzamerhand op pelt kwam en nu vanwege onze Stichting zal worden voortgezet is bij voortduur afhankelijk van de hulp, die de kerken en kerkleden bieden. Dankbaar zijn we voor de tot hiertoe verleende hulp, maar mogen we ook voor het komende seizoen weer een beroep op U doen? U werkt daardoor mede, om onze blinde broeders en zusters in staat te stellen zelf mee te leven met de kerken en hun plaats in te nemen en hun taak naar behoren te vervullen.

Stortingen voor dit doel kunnen geschieden op giro-rekening 27191 ten name van Stichting „Bralectah“, Secretaris-Penningmeester de heer S. J. Pool, Goudsbloemstraat 48 te Zwolle.

In sommige kerken werd het vorig jaar een collecte, een rondgang in de gemeente gehouden, wat zeer goede resultaten opleverde.

Mocht U ons willen helpen om dit mooie werk te ondersteunen, dan willen wij voor nadere kennisname met het brailleurwerk, gaarne een exemplaar toezenden van het regelmatig verschijnend brailleblad „KULOK“, welke naam een afkorting is van Knipsels Uit Lectuur Onze Kerken. Het kennen van dit werk doet de belangstelling en daarmee de medewerking groeien.

Uw beslissing op ons verzoek tot ondersteuning, hulp en medewerking aan de kerkelijke lectuurvoorziening in braille — het blindenschrift — zien we met belangstelling tegemoet. Bij voorbaat zeggen we U steeds hartelijk dank.

Met broedergrout, namens de Stichting „Bralectah“,
S. J. POOL, Secretaris.

Van de hand van Ds H. MEULINK is verschenen:

Heilig en Heiligen

Een poging een lichtstraal te doen vallen op de openbaringswoorden heilig en heiligen.

Prijs franco per post f 1.50.

Verkrijgbaar bij

Bronsema's Drukkerij N.V.

Postrekening 40041,

ENSCHDEDE.

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.

Reformatie f 3.75

Catechismus f 2.35

Alle toezendingen onder rembours.

Zalmstraat 1 - Scheveningen

TE KOOP GEVRAAGD:

CHRISTELIJKE

ENCYCLOPAEDIE

in 6 delen. Br. m. opg. van kleur der banden en staat, aan Boekh. WATTEZ, Papestraat 11, Den Haag.

En nu... allemaal!

Bestelbaar bij de boek- en muziekhandel of rechtstreeks bij de Uitgeverster:

OOSTERBAAN & LE COINTRE
N.V. TE GOES.

Medewer
L. Doek
ling, Ap
P. Muya
Smelik,

Alle
DEDE
re

INHOU
des Her
„Verzame
verhaal
Op en or
Pop. Wet

Enig

Er zijn
die er v
Zichzelf
klaring
groef me
gezochte

Nu is c
tus Zelf
Liberales
Evangelie
de Zoon,
de liefde
Christus,
geving, d
moderne
lijkenisse
dienstke
schelding
der schul
loren zo
door de
tegenstan
evangelie
gelijkenis

Daarte
zieh later
tus komt
Ze wez
na de ter
Origines
van Chri
tinus. Ar
Hellig A
dwaashe
niet geal
van de v
bij de fe
den wor
geworden

Zo hee
Samarita
den in de
Ja, heel
men afge
dier niet
op zette.
„De Sam
gaat zelf
aan Hem
om onzen